

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 876 Din 09.12.2020

Dosar nr.: 13A/2020

Petiția nr.: 5690/18.09.2020

Petent: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Reclamat: (R1), Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” (R2), Inspectoratul Școlar Județean Brașov (R3)

Obiect: comportament ostil

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petent

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu sediul în Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, 010155 București

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. (R1)

3. Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” (R2) cu sediul în Str. Busuiocului 1, Brașov

4. Inspectoratul Școlar Județean Brașov (R3) prin reprezentant cu sediul în Șirul Gheorghe Dima 4, Brașov

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Partea reclamată R1 în calitate de învățătoare ar fi avut un comportament ostil față de un elev diagnosticat cu autism.

III. Citarea părților

6. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

7. Prin adresa nr. 4462/30.07.2020 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 4535/27.07.2020 a fost citată partea reclamată.

8. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. În data de 17.09.2020, unchiul elevului a relatat un incident pe pagina de Facebook care a avut loc la deschiderea anului școlar.

10. Partea reclamată R1 i-ar fi sugerat mamei elevului să nu îl mai aducă la școală

având în vedere că suferă de o formă de autism, iar colectivul nu îl acceptă.

11. Mai mult decât atât, după ce mama elevului a decis să nu se mai prezinte alături de copil la școală, partea reclamată R1 ar fi contactat-o telefonic și i-ar fi spus: „*vaai, să știți că așa s-au bucurat copiii că nu a mai venit la școală.*”

Sușinerile părții reclamate Pirpiliu Ana Maria (R1)

12. Partea reclamată R1 nu recunoaște afirmațiile care i-au fost imputate.

Sușinerile părții reclamate Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” (R2)

13. Partea reclamată R2, în calitate de angajator al părții reclamate R1, consideră că aceasta a încercat în comunicarea cu părinții elevului rezolvarea deficiențelor pe care le-a observat în comportamentul acestuia.

14. De asemenea, partea reclamată R2 afirmă că partea reclamată R1 are experiență cu elevii cu cerințe educaționale speciale (sindrom Down și autism).

15. Partea reclamată R2 precizează că partea reclamată R1 nu a refuzat în niciun moment participarea copilului la orele de curs, nemanifestând prejudecăți sau un comportament discriminatoriu, ci, dimpotrivă, deschidere și interes față de cerințele educaționale ale minorului, sfătuind părinții să efectueze o evaluare psiho-somatică, pentru a vedea dacă nu este chiar benefic minorului reîntoarcerea acestuia la grădiniță pentru un an, existând și cadru legal în acest sens.

16. Mai mult decât atât, partea reclamată R1, în data de 16.09.2020, a luat legătura cu consilierul școlar în vederea stabilirii demersurilor necesare sprijinirii elevului și familiei.

17. Miercuri, în data de 16.09.2020, elevul a absentat de la școală, iar partea reclamată R1 (învățătoarea clasei) a luat legătura telefonic cu mama acestuia, pentru a afla motivul absenței.

18. Partea reclamată R2 confirmă faptul că, în timpul discuției dintre partea reclamată R1 și mama elevului, învățătoarea a afirmat că: „*unii copii s-au bucurat de absența elevului*”.

19. Elevul frecventează în continuare cursurile școlii reclamate dar, la cererea părinților, într-o altă clasă.

Sușinerile părții reclamate Inspectoratul Școlar Județean Brașov (R3)

20. Partea reclamată R3 s-a sesizat din oficiu cu privire la faptele relatate de unchiul elevului pe o pagină de socializare, iar în urma verificărilor faptele relatate au fost confirmate.

21. S-a recomandat conducerii unității școlare să supună cazul părții reclamate R1 în discuție comisiei de etică de la nivelul unității școlare și de a acționa conform concluziilor și recomandărilor acesteia, în concordanță cu reglementările legale în vigoare.

V. Motivele de fapt și de drept

22. În fapt, Colegiul director reține, spre analiză, atât afirmațiile părții reclamate R1 adresate elevului, cât și posibila atitudine ostilă și degradantă la care elevul a fost supus.

23. În soluționarea speței în cauză apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

➤ art. 10 alin. (2) și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

➤ art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003.

24. De asemenea, Colegiul Director se raportează la prevederile art. 2 alin (1) care prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

25. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

26. Criteriul reținut în prezenta cauză este cel al handicapului, elevul fiind diagnosticat cu o formă de autism.

27. Colegiul director reține în prezenta cauză că partea reclamată R1, în calitate de învățător, i-ar fi sugerat mamei elevului să îl retragă de la clasa la care era înscris și să îl înscrie la o clasă cu nevoi speciale, deoarece ar perturba orele iar ceilalți părinți ar fi nemulțumiți de prezenta acestuia la orele de curs.

28. Ori, într-o atare situație, învățătorul are un rol primordial în relația dintre părinții având copii care nu au nevoi speciale și cei care necesită o atenție deosebită din cauză dizabilității de care suferă.

29. Dacă ne raportăm la prevederile art. 11 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză. ”*, ajungem la concluzia că fiecare elev are dreptul la un tratament egal în sistemul de învățământ.

30. De asemenea, Legea educației naționale nr. 2/2011 prevede: **Art. 2 alin. (4):** *„Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare.”*

Art. 3: *„Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt:*

a) principiul echității - în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;”

31. Era necesar în prezenta situație să existe o mai mare deschidere a părții reclamate R1 având în vedere că angajatorul, partea reclamată R2, a afirmat că învățătoarea are competențe speciale în ceea ce privește copiii cu nevoi speciale.

32. Practic, în speța de față, părțile reclamate au aplicat un criteriu de diferențiere care este cel al dizabilității.

33. Dreptul atins este cel al demnității, elevul a fost pus într-o situație ostilă și degradantă în comparație cu ceilalți elevi.

34. Colegiul director reține faptul că protecția demnității **unei persoane ce suferă de o dizabilitate** constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, atât afirmațiile cât și comportamentul, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptat împotriva unei persoane – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

35. Având în vedere susținerile părților, precum și documentele anexate, Colegiul director reține că reclamații au adus atingere demnității elevului diagnosticat cu o formă de autism.

36. Într-o atare situație, partea reclamată R2 trebuia să medieze întregul conflict și să aibă o intervenție mai fermă asupra acestor derapaje pe care, atât cadrele didactice, cât și personalul din cadrul școlii le pot avea, pentru a preîntâmpina situații flagrante de discriminare.

37. Atât afirmațiile, cât și toate aspectele autosesizate au fost examinate de o comisie a Inspectoratului școlar care a confirmat toate cele relatate.

38. Relativ la faptă, Colegiul constată incidența art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 și 11 alin. (1) din OG 137/2000, republicată „(1) *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.*”

35. **Colegiul director urmează să aplice reclamațiilor R1 și R2 sancțiunea** cu amendă contravențională în valoare de 1 000 lei, pe care o consideră efectivă, disuasivă și proporțională cu pericolul social al faptei săvârșite de părțile reclamate – art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000.

36. La stabilirea cuantumului sancțiunii amenzii contravenționale, Colegiul director are în vedere, calitatea părților reclamate care este de o importanță deosebită în sistemul educațional.

37. Cuantumul amenzii având în vedere că O.G. 137/2000 la art. 26 prevede:

„ (1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate*”, a fost orientat spre minim, dar suficient pentru a preîntâmpina situații de o asemenea gravitate, care pot pune amprenta într-un mod definitoriu asupra evoluției unui elev.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate de către petentă intră sub incidența dispozițiilor **art. 2 alin. (1) și art. 11 alin. (1)** coroborat cu art. 15 din **OG nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, reprezentând fapte de discriminare.
2. Sancționarea părții reclamate (R1) cu amendă contravențională în valoare de 1 000 lei și a părții reclamate Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” (R2) cu sediul în Str. Busuiocului 1, Brașov cu amendă contravențională în valoare de 1 000 lei.
3. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

În cazul părții reclamate R1 amendă se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Brașov, iar partea reclamată R2 Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” va achita amendă la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin (10) al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.12.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN –

Membru, LAZAR MARIA - Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA –
Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

**Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138
din 24.03.2020.**

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 25.01.2021

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.